

Protocol Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Meldcode met afwegingskader

Protocol vastgesteld:

d.d. 10 oktober 2019 in directeurenraad Prisma

d.d. 26 november 2019 in GMR Prisma

Verbeterde Meldcode met afwegingskader

Vanaf januari 2019 moeten organisaties in het onderwijs met de verbeterde Meldcode en het afwegingskader werken. De verbeterde Meldcode is tot stand gekomen om situaties van onveiligheid beter en eerder in beeld te krijgen. In de Meldcode is in stap 4 en 5 een afwegingskader opgenomen. Het afwegingskader bestaat uit vijf vragen.

In de verbeterde Meldcode is ook de participatie van kinderen opgenomen en in stap 3 is het gesprek met het kind toegevoegd. Binnen Prisma wordt de meldcode heeft een speciale functionaris (aandachtsfunctionaris) in dienst die samen met de directeuren hier verder vorm en inhoud aan geeft. Samen wordt zorg gedragen voor een goede uitvoering van de meldcode.

De Meldcode

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: Meldnormen, Situaties van Onveiligheid en de Afwegingsvragen.

1. Meldnormen

In welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten binnen het onderwijs zijn verplicht een melding te doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In alle gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure (onthulling).
2. In alle andere gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Binnen Prisma worden de meldingen altijd gedaan in overleg met de aandachtsfunctionaris en leidinggevende (directeur) van de school.

2. Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn situaties vastgelegd waarin de beroepskracht altijd melding moet maken bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling/verwaarlozing)

Acute onveiligheid

Er is sprake van acute onveiligheid als een zorgvrager (kind) direct in fysiek gevaar is, diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is en hij of zij direct bescherming nodig heeft.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak). Hieronder valt bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van het toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is dan sprake van herhaling of het voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

Wanneer slachtoffers uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen, is er sprake van disclosure. Dit wordt ook wel onthulling genoemd. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.

De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die in stap 4 gesteld worden.

Let op: mogelijk seksueel geweld

Wanneer er sprake is van een mogelijk seksueel delict nemen dient de beroepskracht per direct contact op te nemen met het centrum voor seksueel geweld (0800 – 0188). Dit om mogelijk sporenonderzoek plaats te laten vinden en het beeld/verhaal niet te vertroebelen t.a.v. het kind. Wel is het van belang dit altijd aan het kind uit te leggen zodat hij/zij zeer goed begrijpt wat er gebeurt.

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Concrete afspraken in het kader van de wettelijk verplichte stappen bij Prisma

Alle personeelsleden van Prisma hebben de verplichting kennis te hebben van de signalen die een kind kan geven rondom KMH en HG. Alle personeelsleden hebben kennis van het protocol zoals hier omschreven. Het is aan de directie van de scholen om jaarlijks de meldcode onder de aandacht van het personeel te brengen, zodat de kennis 'up to date' is op dit gebied. Leerkrachten hebben de taak te signaleren en de signalen door te geven aan IBer/MTlid of directie zodat zij altijd in gesprek kunnen blijven met de ouders/verzorgers van het kind over het kind en niet onnodig belast worden.

Stap 1
✓ In kaart brengen van signalen
Kindcheck (niet van toepassing in onderwijs)

Na binnenkomst van een signaal stemmen de IB'er en directeur af wie de signalen in kaart gaat brengen en het kind evt. observeert. Ook wordt afgesproken wie van de twee de signalen documenteert en op welke wijze deze in het kinddossier worden opgeslagen (Dit kinddossier wordt beveiligd met een wachtwoord en is bekend bij IB en directie)

- Scholen kunnen ook gebruik maken van de Signaleringslijst en/of het formulier voor verhelderingsvragen bij zorg (zie Bijlage 3 en 4)

Stap 2

√ Collegiale consultatie
Aandachtsfunctionaris (AF)
Bij twijfel: Veilig Thuis (VT)
(anoniem)
Bij twijfel: letselsdeskundige

Na de fase van signalering stemmen IB'er en directeur af wie een collegiale consultatie doet bij de AF of consulteert bij VT. Dit alles gebeurt nog anoniem.

Stap 3

√ Gesprek met
betrokkene(n) en
(indien van toepassing)
kind

Directeur en IB'er stemmen af wie met het kind in gesprek gaat en wie de ouders/verzorgers inlicht t.a.v. de situatie. Evt. kan hier de hulp van de AF voor ingeschakeld worden. Dit gesprek wordt altijd met twee professionals gevoerd en gedocumenteerd en in het dossier van het kind geplaatst.

Stap 4

√ Wegen van geweld en/of
kinder mishandeling

Directeur en IB'er (bij afwezigheid van de IB'er/directeur een directie/MT lid of in samenspraak met de AF) wegen met elkaar af of melden noodzakelijk is aan de hand van de 5 vragen van het afwegingskader (zie pagina 6).
Bij twijfel is er contact met Veilig Thuis. Concreet:

- Directeur/ IB'er doet een de risicotaxatie en/of de beoordeling van de veiligheidssituatie en stemt af wie de 5 vragen van het afwegingskader beantwoordt.
- Bij twijfel neemt directeur/ IB'er contact op met Veilig Thuis, dit kan dan niet meer anoniem
- De directeur van de school heeft altijd de laatste stem over wel/niet doorgaan naar stap 5.
- Bij doorgaan naar stap 5 stemt directeur/ IB'er af wie de melding doet en wie de melding met de betrokkenen bespreekt.
- Directeur/ IB'er documenteert zijn/haar beslissing in Parnassys bij het kinddossier.

Stap 5

√ Beslissen met Veilig Thuis

De directeur van de school (of anders afgesproken) neemt contact op met VT en legt de situatie voor waarbij naam en toenaam van het kind wordt genoemd. Hierbij worden de laatste drie afwegingsvragen doorgenomen met de medewerker van VT en samen wordt afgewogen of melden noodzakelijk is.
Let op: De directeur van de school is altijd degene die uiteindelijk bepaalt of een melding doorgezet wordt. Ook al adviseert de medewerker van VT iets anders.

Afweging 1

√ Is melden noodzakelijk?

Melden is noodzakelijk als er sprake is van acute of structurele onveiligheid

Een formele melding is *altijd digitaal via de website* van VT. Na de melding wordt deze bevestigd per mail. Een melding doe je dus altijd op 'papier'. (Telefonisch is melden niet mogelijk en wordt altijd gezien als een consult).

Afweging 2

√ Is hulpverlening (ook) mogelijk?

Soms kan hulp georganiseerd worden in het netwerk van het kind, waardoor melden niet noodzakelijk is. Het is van belang dat afspraken rondom hulpverlening worden vastgelegd in het dossier van het kind zodat dit gemonitord wordt en bij volgende signalen kan worden meegenomen in de afweging.

3. Afwegingsvragen

Het afwegingskader (altijd toe te passen in stap 4), bevat de vijf afwegingsvragen waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund. Binnen Prisma maken we structureel gebruik van deze afwegingsvragen om zo te komen tot een zo objectief mogelijke inschatting of melden van toepassing is.

Vijf afwegingsvragen

Meldnorm 1	1	<i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.
	2	<i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
Meldnormen 2 en 3	3	<i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of te organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i> Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.
	4	<i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i> Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

5 Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.

Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.

Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid

In de Meldcode hebben we vastgelegd wie welke stappen van de meldcode doorloopt en wie een coördinerende functie heeft bij het toepassen van de meldcode.

Hierbij zetten is de functionaris, die niet direct een ouder/kind relatie heeft, inzetbaar zodat de leerkracht altijd in staat is in relatie te blijven met de ouder van het kind en niet in een gewetensconflict komt.

De leerkracht is verplicht signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling discreet te melden bij de IB'er of directie van de school. Op basis hiervan stemmen deze twee functionarissen met elkaar af wie regiehouder wordt aangaande de situatie en worden aansluitend de stappen in de Meldcode doorlopen.

Zij kunnen daarbij gebruik maken van de expertise van de aandachtsfunctionaris van Stichting Prisma en gezamenlijk de stappen doorlopen.

De eindverantwoordelijkheid voor de beslissing om wel of geen melding te doen ligt altijd bij de directie van de school.

Vertrouwelijke informatie

Stichting Prisma is alert op het AVG-proof hanteren van de verkregen informatie. Concreet betekent dit dat in geval van stap 1 en 2 in de Meldcode uitsluitend op basis van vertrouwelijkheid informatie wordt gedeeld met een zo beperkt mogelijk aantal professionals. Vanaf stap 3 in de Meldcode is de organisatie verplicht te documenteren op naam van het kind. Hiervoor is een specifiek formulier ontwikkeld wat achter een wachtwoord in Parnassys wordt geplaatst. De informatie vanaf stap 3 is de school/ Stichting Prisma Almere verplicht te delen met de ouders van het kind.

Instructie gebruik Kindcheck

De Kindcheck is onderdeel van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van de Kindcheck is om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) verkeert of verkeren. De Kindcheck vindt plaats in stap 1 van de Meldcode.

De Kindcheck geldt voor alle beroepskrachten die onder de Wet verplichte Meldcode vallen. De Kindcheck is gericht op beroepskrachten die contacten hebben met volwassen cliënten en niet met hun (klein-)kinderen, en daarom ook niet beschikken over kindsignalen. Dit is in het basisonderwijs niet van toepassing. Scholen binnen Prisma hebben echter soms wel te maken met broertjes en zusjes waardoor erop deze wijze wel wordt gecheckt of de signalen breder liggen dan het kind alleen.

(De Kindcheck is in alle gevallen aan de orde waarin de beroepskracht zich, vanwege de ernstige situatie van zijn volwassen cliënt, zorgen maakt over mogelijk aanwezige minderjarige kinderen. De Kindcheck geldt als een beroepskracht meent dat er, vanwege de toestand van zijn volwassen cliënt, risico's zijn op ernstige schade voor kinderen of een bedreiging van de veiligheid van kinderen die afhankelijk zijn van de zorg van de cliënt. Zo geldt de Kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten en suïcidepoging).

Deskundigheid eerge relateerd geweld/meisjesbesnijdenis

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eer gerelateerd geweld. Zo dient de beroepskracht in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. De directeur/ IB'er raadpleegt op het moment dat er een dergelijke situatie plaatsvindt altijd een eerge relateerd geweld deskundige of Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating of eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. In dergelijke gevallen neemt de directeur/ IB'er direct contact op met de aandachtsfunctionaris eer gerelateerd geweld bij de politie of consulteren eerst onze eigen wijkagent/jeugdagent. Mochten deze niet bereikbaar zijn belt de directeur/ IB'er met Veilig Thuis.

Participatie van kinderen

'Er is niemand die aan mij als kind vroeg wat ik wilde of nodig had. Voor een mishandeld kind is het allerbelangrijkste dat er eerlijk met je gepraat wordt, dat je uitleg krijgt over wat er gebeurt en dat er duidelijkheid gegeven wordt over wat er voor je geregeld wordt. Je wilt als kind écht weten waar je aan toe bent. (jongere, 18 jaar)'

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

Hiertoe zijn negen opgestelde actiepunten die we in acht nemen bij toepassing van de Meldcode. Deze komen uit Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling" (VWS, 2018).

1. Termen

Binnen Stichting Prisma Almere worden termen als kind, kinderen of de leerling gehanteerd.

2. Informatie over het proces

De intern begeleider geeft aan het kind informatie over het proces. Daarbij kan gedacht worden aan:

- Wie wat aan het doen is.
- Waarom diegene dit aan het doen is.
- Wanneer dit gebeurt.
- Wat de zorgen zijn.
- Welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer.
- Wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waarover.
- Mogelijkheden voor het kind voor participatie, meedenken, mening geven.
- Recht op klacht of verzet.

3. Informatie over veilig opgroeien

De intern begeleider geeft het kind informatie over 'veilig opgroeien', dit kan evt. in samenspraak met de aandachtsfunctionaris van Stichting Prisma Almere.

- Wat is een normale omgang tussen ouder en kind?
- Hoe kan het kind ontschuldigd worden?

4. Recht op eigen mening

De directeur (eventueel samen met de intern begeleider) geeft aan welke rechten het kind heeft op informatie, het recht om betrokken te worden en het recht op een eigen mening.

5. Vragen en luisteren naar de visie van het kind

De intern begeleider is naast de leerkracht het eerste aanspreekpunt van het kind met betrekking tot het verder uiten van bestaande zorgen en het delen van oplossingen geopperd door het kind.

6. De mening van het kind in de besluitvorming

Op basis van de gesprekken gevoerd met het kind wordt verslag gelegd samen met het kind. Ook wordt daarin omschreven hoe en op welke wijze de mening van het kind wordt meegenomen in de besluitvorming.

7. Route bij disclosure

Wanneer er sprake is van disclosure met betrekking tot een seksueel getint incident neemt directeur/ IB'er gelijk contact op met het centrum voor seksueel geweld (0800-0188).

We geven aan naar het kind dat we even niets meer mogen vragen om zo goed en duidelijk mogelijk de situatie waarin het kind zich bevindt door experts (mensen die er verstand van hebben) op te laten pakken.

Mocht het centrum niet bereikbaar zijn neemt directeur/ IB'er contact op met Veilig Thuis of de jeugd/wijkagent gekoppeld aan de school. Met hen worden vervolgens de te nemen vervolgstappen bepaald.

8. Steun

De directeur/ IB'er probeert na een overdracht en/of melding het kind te koppelen aan een voor hen veilig persoon bij wie ze hun verhaal, gedachten en gevoelens kwijt kunnen. Het contact met de ouder(s) verloopt altijd via de IB'er of directie van de school.

Regie met externen verloopt uitsluitend en alleen via de directie van de school.

9. Tips voor gesprek

Naast de algemene tips voor het hebben van een goed gesprek met het kind weten we als geen ander dat kinderen die beschadigd zijn extra gevoelig zijn voor signalen van de gesprekspartner (bewust of onbewust). In de Bijlage 2 bij dit protocol zijn daarvoor enkele tips te vinden.

Bijlage 1

Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

In samenspraak met Veilig Thuis zijn standaard definities en voorbeelden opgesteld. Deze voorbeelden zijn gericht op de praktijk van het onderwijs.

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. • (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. • Poging tot verwurging. • Wapengebruik. • Geweld tijdens de zwangerschap. • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. • Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). • Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. • Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. • Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. • Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. • Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. • Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene. • Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken. • Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of er sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld/onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex-)partnerstalking, huwelijksdwang, eergerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.

Bijlage 2 Algemene tips voor gespreksvoering

Beroepshouding

Professionals die werken met kinderen tonen vanuit hun grondhouding oprechte nieuwsgierigheid naar het welbevinden van het kind. Hun houding is oprecht en geïnteresseerd: zij luisteren naar het kind en nemen het kind serieus.

De elementen die kinderen aangeven belangrijk te vinden in de communicatie met professionals zijn:

- dat zij oprechte interesse in hen tonen
- dat professionals naar hen luisteren en dat zij hun mening in elk geval in overweging nemen

Volgens kinderen dragen de volgende aspecten bij aan het gevoel serieus genomen te worden:

1. echte interesse van de professional;
2. geloofd worden door de professional;
3. uitleg waarom het proces niet volgens de wensen van het kind gaat;
4. in contact blijven, ook wanneer er geen probleem is;
5. geconsulteerd worden voordat er beslissingen genomen worden en er onderhandeld wordt wat deze beslissingen moeten zijn.

Aanvullend

- kinderen scannen je in een paar tellen en een eerste indruk kan maar 1 keer gemaakt worden. Als jij slecht in je vel zit door iets anders, vertel dat dan open en eerlijk. Het kind kan dat dan scheiden van de "scan" die hij/zij gemaakt heeft.
- Het is belangrijk voor het kind het gevoel te krijgen dat JIJ (het kind) de krent in de pap bent. Het kind voelt zich speciaal en het helpt om het vertrouwen van een kind te winnen.
- Zeg bijvoorbeeld: "Wauw, ik ben onder de indruk van hoe jij jouw verhaal vertelt/probeert te vertellen. Dit helpt mij enorm om jou (en jouw ouders) te kunnen helpen!".

Mishandelde kinderen geven aan dat een uitnodigende en aandachtige houding cruciaal is: kinderen praten vaak niet uit zichzelf over wat hen overkomt.

(zie ook: [Rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/06/04/participatie-van-kinderen-in-de-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling](https://rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/06/04/participatie-van-kinderen-in-de-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling))

Bijlage 3: Verhelderingsvragen bij zorg

- 1. Beschrijf de zorgen zo concreet mogelijk**
- 2. Sinds wanneer doet zich dit voor?**
- 3. Hoe vaak doet het zich voor? Nemen de signalen toe in intensiteit of aantal?**
- 4. In welke situatie(s), op welke momenten?**
- 5. Is er een aanleiding voor dit gedrag (situatie) aan te wijzen?**
- 6. Wat is het gevolg van het gedrag (situatie) voor het kind, de ouder(e), betrokkenen (omgeving)?**
- 7. Wordt de zorg door betrokkenen gedeeld, zo ja wat en door wie?**
- 8. Herkennen de ouders / betrokkenen het gedrag (situatie)?
Herkennen de ouders / betrokkenen de zorg?**
- 9. Welke acties zijn al ondernomen? Door wie?**
- 10. Wat gaat goed? (concreet)**

Bijlage 4: Formulier intern overleg bij signalen kindermishandeling

Beschrijf de gegevens zo zorgvuldig en objectief mogelijk. Kinderen vanaf 12 jaar en ouders van kinderen tot 16 jaar hebben recht op inzage en correctie van de gegevens.

Naam kind:

Geboortedatum:

Jongen / Meisje

Burgerservicenummer:

Deelnemers overleg:

A. Analyse van de situatie

Wat zijn de concrete signalen (van kind, ouder(s), omgeving) en wie signaleert dit?

Sinds wanneer worden de signalen opgemerkt? Door wie?

Waardoor is de zorg over deze situatie of het vermoeden van kindermishandeling ontstaan? Bij wie?

Delen anderen deze zorg of dit vermoeden? Zo ja, wie en waardoor?

Zijn er ook signalen van broers of zussen? Bij wie?

Welke vragen moeten beantwoord worden?

Hoe vaak en wanneer komen de signalen voor? Nemen de signalen toe in intensiteit of aantal?

B. Eerdere acties

Welke acties zijn al ondernomen? Door wie?

Wat is er al met de ouder(s)/het kind besproken? Door wie?

C. Welke acties zijn er nodig?

Beschrijf ook hoe, wanneer, door wie en met welk doel de acties worden ingezet.

D. Terugkoppeling

Hoe, door wie, aan wie en wanneer worden bevindingen teruggekoppeld en vastgelegd?

E. Resultaten acties

Beschrijf per actie of deze uitgevoerd is, hoe het gegaan is en wat de uitkomsten zijn. Volg het stappenplan.

F. Verdere beschrijving gevolgde stappen.

Dit formulier is ingevuld door (naam en functie):

Datum: